

**החלטת ועדת האתיקה
בעניין היעדרות חברי הכנסת מישיבות הכנסת
בכנס החורף של המושב השני של הכנסת ה-20, אוקטובר 2015 עד אפריל 2016
מיום י"ד בסיוון התשע"ו - 20 ביוני 2016**

הוראות החוק

סעיף 13ד(א)(2) לחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א-1951 (להלן - חוק החסינות) קובע לאמור:

"חבר הכנסת שעשה אחת מאלה יהיה נתון לשיפוטה של ועדת האתיקה של חברי הכנסת:

(2) נעדר מישיבות הכנסת ללא הצדק סביר -

(א) תקופה רצופה של חודשיים או יותר, ולעניין זה לא יובאו ימי הפגרה בחשבון; או

(ב) שלישי או יותר מכלל ימי הישיבות שקיימה הכנסת בכנס פלוני, ואולם -

(1) אם הוא סגן שר - שתי חמישיות או יותר מכלל ימי הישיבות כאמור;

(2) אם הוא שר - מחצית או יותר מכלל ימי הישיבות כאמור."

כנס החורף של המושב השני של הכנסת ה-20

בכנס החורף של המושב השני של הכנסת ה-20, מיום כ"ח בתשרי התשע"ו (11 באוקטובר 2015) עד יום כ"ד באדר ב' התשע"ו (3 באפריל 2016), קיימה מליאת הכנסת 75 ישיבות. לפיכך, היעדרות חבר הכנסת מ-25 ימי ישיבות של מליאת הכנסת או יותר, היעדרות סגן שר מ-30 ימי ישיבות או יותר והיעדרות שר מ-38 ימי ישיבות או יותר, מחייבת מתן הצדק סביר.

החלטת ועדת האתיקה

ועדת האתיקה מצאה כי 117 מתוך 120 חברי הכנסת, השרים וסגני השרים מילאו את חובתם להיות נוכחים בישיבות הכנסת בכנס האמור. לגבי 3 חברי כנסת בדקה והחליטה הוועדה כלהלן:

נעדר מ-32 ישיבות, 8 ישיבות מעל המותר.

חה"כ לפיד כתב לוועדה כך: "אני רואה חשיבות עליונה בהגנה על מדינת ישראל ובייצוגה בזירה הבינלאומית, בעיקר נוכח עליית פעילות תנועת ה-BDS שמנסה לפגוע בישראל. בהתאם לזאת, נתבקשתי להופיע בפורומים בינלאומיים רבים, ולייצג את מדינת ישראל אל מול תופעות הדה-לגיטימציה בעולם; נפגשתי עם שורה של שרי חוץ אירופאים, נאמתי בהפגנה נגד מועצת זכויות האדם של האו"ם ועוד. שליחות זו דורשת הופעות בזירה הבינלאומית, ועל כן באותם זמנים נדרשתי להיעדר מישיבות הכנסת. אני מצר על כך, אך אני רואה חשיבות עליונה בהגנה על מדינת ישראל ואזרחיה."

ועדת האתיקה קבעה כבר בעבר כי מכסת ההיעדרות הקבועה בחוק נועדה לאפשר לחברי הכנסת בין היתר סיורים, הרצאות ופעילויות שונות בארץ ובחו"ל הנערכות בתקופת הכנס מחוץ למשכן הכנסת. פעילות פוליטית ונסיעות בעניינים ציבוריים בארץ ולחו"ל מעבר למכסה הקבועה בחוק לא יהוו הצדק סביר להיעדרות חבר הכנסת מהמשכן, שכן בראש ובראשונה מחויב חבר הכנסת לפעילות פרלמנטרית בכנסת, לכל הפחות בימי פעילות המליאה ובמכסה שנקבעה.

לפיכך קובעת הוועדה כי חה"כ לפיד לא הציג הצדק סביר להיעדרות.

על אף החריגה המשמעותית, נוהגת ועדת האתיקה להתחשב בעובדה שזו הפעם הראשונה להיעדרות מעבר למכסה הקבועה בחוק, ולפיכך החליטה, בהתאם לסעיף 13ד(ד)(5) לחוק החסינות, **להטיל על חה"כ יאיר לפיד שלילת שכר של ארבעה ימים בלבד.**

נעדר מ-26 ישיבות, 2 ישיבות מעל המותר.

חה"כ אבו עראר מסר לוועדה כי נעדר כמה פעמים בשל טיפולי שיניים ומחלות (והציג מסמכים לגבי חלק מימים אלה). עוד טען כי היו כמה פעמים שלא נרשם עם כניסתו למשכן אלא רק לאחר שהעיר על כך ולכן יכול להיות שהרישום אינו מדויק, וכי נעדר מספר ימים בשל ביקור אנשים שניזוקו מהריסות בתים במגזר הבדואי. חה"כ אבו עראר הוסיף כי "אני שואף להשתתף בכל מליאות הכנסת, בכדי לעשות את עבודתי נאמנה כלפי הציבור ששלח אותי לכנסת."

הוועדה החליטה כבר בעבר כי לא יראו כהצדק סביר היעדרות לצורכי פעילות פוליטית, שהרי

לשם כך קובע החוק מכסת היעדרות של שליש מימי הישיבות. הדבר נכון גם לעניין מחלה שגרתית, טיפולי שיניים וכד'.

לפיכך קובעת הוועדה כי חה"כ אבו עראר לא הציג הצדק סביר להיעדרות. עם זאת, נוכח העובדה שזו הפעם הראשונה בכנסת ה-20 שבה נעדר חה"כ אבו עראר מעבר למכסה, ונוכח העובדה שמדובר בחריגה קטנה יחסית, החליטה הוועדה בהתאם לסעיף 13ד(2) לחוק החסינות להטיל עליו אזהרה.

3. חה"כ מיקי רוזנטל

נעדר מ-26 ישיבות, 2 ישיבות מעל המותר. חה"כ רוזנטל מסר לוועדת האתיקה כי נעדר מסיבות בריאותיות שאינן שגרתיות והציג מסמכים מתאימים. הוועדה החליטה לראות בכך הצדק סביר להיעדרות.

סיכום

חוק החסינות, המעגן את סוגיית היעדרותם של חברי הכנסת מישיבות הכנסת, יוצא מהנחה כי חברי הכנסת נדרשים להיעדר מפעם לפעם ממשכן הכנסת, ולשם כך קובע כי ועדת האתיקה תדון רק בהיעדרות של שליש ויותר מימי הישיבות לעניין חברי הכנסת, שתי חמישיות ויותר לעניין סגני השרים, ומחצית ויותר לעניין השרים.

קביעה זו מאפשרת לחברי הכנסת לתכנן את ימי ההיעדרות והנוכחות כך שבמהלך הכנס לא תהיה חריגה מדרישות החוק.

ועדת האתיקה מבקשת לציין, כפי שציינה במספר החלטות בעבר, כי היעדרות חברי הכנסת לצורך פעילות פוליטית וציבורית, בארץ ובחו"ל, לא תיחשב כהצדק סביר להיעדרות. לשם כך על חברי הכנסת להשתדל כי פעילויות מסוג זה יתבצעו בתקופת הפגרה ובימים שבהם לא מתקיימות ישיבות של הכנסת, ואם בכל זאת הם נאלצים להיעדר לצרכים אלה עליהם להקפיד על נוכחות בכנסת בשאר ימי הכנסת, כדי לא לעבור את המכסה הקבועה בחוק. הדברים נכונים אף לעניין היעדרות בשל מחלה שגרתית, חגים או אירועים משפחתיים.

בנוסף, מבקשת הוועדה להזכיר כי סעיף 3 לכללי האתיקה לחברי הכנסת קובע כי חבר הכנסת יקדיש למילוי תפקידו כחבר הכנסת את כל הזמן הדרוש לכך, ויבכר בזמן הזה את מילוי תפקידו על פני כל עיסוק אחר.

בהקשר זה יודגש כי על חברי הכנסת מוטלת אמנם החובה להיות נוכחים בשני שליש מימי הישיבות

בכנס, ואולם קיומה של חובה זו אינו גורע מהחשיבות שבנוכחותם של חברי הכנסת במספר רב ככל הניתן של הישיבות בכנס. היעדרות חברי הכנסת מעבר למכסה הקבועה בחוק החסינות עלולה לפגוע במעמד הכנסת ובאמון הציבור כלפיה.

לסיום ההחלטה מוצאת הוועדה לציין לחיוב את הרוב המכריע של חברי הכנסת אשר הקפידו על מכסת הנוכחות הקבועה בחוק ואף מעבר לה.

החלטת הוועדה תונח על שולחן הכנסת.

חבר הכנסת יצחק וקנין
יושב ראש ועדת האתיקה